

ChatGPT: revolūcija vai aizejoša tendence? 3/15/23

Vecākais konsultants nodokļu pārvaldības
un grāmatvedības nodaļā, PwC Latvija
Artis Vizbelis

Šķiet, ka tehnoloģijas, it īpaši mākslīgais intelekts (MI), attīstās ātrāk, nekā cilvēki spēj uztvert to nozīmīgumu. Tā joprojām ir aktuāla tēma ne tikai Holivudā, bet nu jau arī ikdienā. Šobrīd MI rīkus plaši izmanto skolēni, studenti un uzņēmēji, kas spējuši ātrāk "uzķert" šīs tehnoloģijas izmantošanas iespējas. Augošās intereses dēļ ir izveidoti daudzi šāda veida rīki, piemēram, *ChatGPT*, *Bing ChatGPT*, *Jasper*, *Google Bard*. Šajā rakstā apskatīsim vispopulārāko un viisspējīgāko MI rīku *ChatGPT* un tā jaunāko versiju *GPT-4*, kā arī aplūkosim, uz ko tas ir spējīgs un kādi ir tā ierobežojumi.

Izmantošana

GPT-4 izmantošanas princips ir pavisam vienkāršs. Lietotājs ievada datus, izmantojot attēlus vai tekstu, un *GPT-4* tos apstrādā, analizē un izvada rezultātu, kas atbilst lietotāja uzdotajam jautājumam. Rīka izmantošanas iespējas ir ļoti plašas, sākot ar vienkāršu faktu meklēšanu un motivācijas vēstuļu rakstīšanu, beidzot ar pelnoša biznesa izveidošanu. Detalizētāku informāciju par *GPT-4* atrodama šeit.

ChatGPT popularitātes dēļ var atrast daudz piemēru šī rīka radošai un efektīvai lietošanai. Spilgs piemērs ir Amārs Reši (*Ammaar Reshi*), kurš spēja izveidot vienkāršu, bet pilnībā funkcionējošu videospēli 20 minūšu laikā bez jebkādām *JavaScript* programmēšanas valodas priekšzināšanām (sīkāk šeit). *GPT-4* spējas apliecinā arī tā sasniegtie rezultāti dažādu standartizēto eksāmenu kārtošanā, piemēram, 163 no 180 punktiem LSAT (*Law School Admission Test*), 700 no 800 punktiem SAT (*Scholastic Aptitude Test*) Math un 710 no 800 punktiem SAT Evidence-Based Reading & Writing. Šajos eksāmenos *GPT-4* spēj sasniegt labākus rezultātus nekā vismaz 88% no visiem eksāmenu līcējiem, kas lieliski ilustrē to, cik daudz šī salīdzinoši jaunā rīka lietotājs spēj izdarīt, nospiežot vien dažas pogas.

Kā vēl vienu no *GPT-4* darbības piemēriem var minēt mājaslapas izveidi. Lietotājs uz papīra lapas uzzīmē vēlamo mājaslapas izkārtojumu un izskatu, attēlu ievada *GPT-4*, un rīks izveido mājaslapu lietotāja vietā. Taču vislespaldīgākais piemērs *GPT-4* spējām ir *Be My Eyes*. Šīs uzņēmums izmanto *GPT-4* spēju pārvērst attēlu tekstā, lai palīdzētu cilvēkiem ar redzes traucējumiem izpildīt vienkāršus ikdienas uzdevumus bez citu cilvēku palīdzības. Lietotne, piemēram, var ne tikai pareizi noteikt, kas atrodas lietotāja ledusskapī, bet arī izvērtēt, ko no šīm sastāvdaļām var pagatavot. Pēc tam rīks var piedāvāt vairākas sastāvdaļu receptes un nosūtīt detalizētus norādījumus to pagatavošanai (sīkāk šeit).

Ierobežojumi

Lai gan *ChatGPT* ir ļoti spējīgs rīks, tam ir būtiski ierobežojumi, piemēram:

- *ChatGPT* dažreiz ģenerē šķietami ticamas, bet nepareizas vai nelogiskas atbildes. Šīs problēmas novēršana ir sarežģīta, jo (1) pašlaik nav ieviests patiesības avots, kas varētu novērst nepatiesu atbilžu izvadi, un (2) piesardzīgāka apmācīšana varētu likt rīkam noraidīt jautājumus, uz kuriem tas spēj atbildēt pareizi.
- *ChatGPT* ir jutīgs pret ievades frāzes izmaiņām vai viena un tā paša jautājuma uzdošanu vairākas reizes. Piemēram, ņemot vērā vienu jautājuma formulējumu, rīks var apgalvot, ka

atbildi nezina, bet, nedaudz pārfrāzējot jautājumu, tas var atbildēt pareizi.

- Rīks izvada garas atbildes un pārmērīgi izmanto noteiktas frāzes. Šīs problēmas rodas rīka apmācības laikā, jo tā “treneri” bieži dod priekšroku garākām atbildēm, kas izklausās precīzākas un gudrākas.
- Neskaidru jautājumu gadījumā rīks parasti cenšas uzminēt, ko lietotājs ir domājis, kas var novest pie nepareizi izprastiem jautājumiem un kontekstiem. Ideālā variantā rīks uzdotu precīzējošus jautājumus, lai novērstu šādus gadījumus.
- Līdz šim nav novērsta pieejamības problēma. Rīka izstrādātājs *OpenAI* izmanto serverus, kuri nespēj apmierināt lielo pieprasījumu, tādēļ rīks kļūst lēnāks un citreiz pat nepieejams.
- Rīka spējas un precīzitāte ir ļoti atkarīga no ievades valodas, jo tas izmanto visu digitāli pieejamo informāciju valodā, kurā lietotājs uzdevis savu jautājumu. Tāpēc *GPT-4* spējas ir ievērojami mazākas, ja lietotājs izmanto valodu ar mazāku lietotāju skaitu, piemēram latviešu, igauņu, lietuviešu vai islandiešu valodu.

Lai gan *GPT-4* ir dažādi ierobežojumi, kas samazina tā izmantošanas iespējas, tas ir iespaidīgs rīks, kas spēj veikt dažādus standartizētus uzdevumus krietiņi ātrāk un kvalitatīvāk nekā lielākā daļa cilvēku. Turklāt šie rīki strauji kļūst arvien “gudrāki”, kas liecina par to potenciālu izpildīt sarežģītākus un radošākus uzdevumus. Ikvienam ieteicams sekot līdzi MI rīku attīstībai un iepazīties ar to funkcijām, jo tie ātri kļūst par ikdienas sastāvdaļu biznesa, akadēmiskajā un karjeras vidē.